

บทที่ 6

สรุปและ เสนอแนะ

(1) บทสรุป

ในปัจจุบันธุรกิจลิสซิงได้เข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม โดยเฉพาะธุรกิจอุตสาหกรรมที่ต้องการเงินลงทุนสูงแต่ขาดแคลนเงินทุน ลิสซิงเริ่มเข้ามา มีบทบาทในการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ต้องการเงินลงทุน ซึ่งลักษณะเฉพาะของลิสซิงหลายประการที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นข้อได้เปรียบในการขอสินเชื่อ ข้อได้เปรียบในการ ภาษี เครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง ข้อได้เปรียบในการภาษีสินค้าประเภททุน ก่อนโดยยังไม่ชำระ เงินทันทีและอีกหลายประการ ซึ่งล้วนแต่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ พัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมของประเทศอันส่งผลถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศ

จากการศึกษาการดำเนินธุรกิจลิสซิงของต่างประเทศจะเห็นได้ว่า การประกอบธุรกิจ ลิสซิงในประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่ทางการจะเข้าไปกำกับดูแลบางประเทศมีการออกกฎหมายเฉพาะ บางประเทศไม่มีกฎหมายเฉพาะแต่ก็มีกฎหมายอื่นมาบังคับแทนจึงทำให้ธุรกิจลิสซิงในต่างประเทศมี การพัฒนาและประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว สำหรับประเทศไทยถือได้ว่าเป็นการเริ่มต้นในการ พัฒนาธุรกิจประเภทนี้การประกอบธุรกิจลิสซิงในประเทศไทยค่อนข้างจะอิสระกล่าวคือไม่มีกฎหมาย ควบคุมหรือเกี่ยวข้องกับกิจการลิสซิงโดยเฉพาะ และไม่อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหน่วยงาน ใดของรัฐ แม้ว่าลักษณะการดำเนินธุรกิจลิสซิงจะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสถาบันการเงินอยู่ค่อนข้าง มากแต่ธุรกิจลิสซิงก็มิได้ถูกจัดว่าเป็นกิจกรรมทางการเงิน ไม่มีสถานะเป็นสถาบันการเงิน การจัด ตั้งทำได้ด้วยการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลกับกระทรวงพาณิชย์ โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือได้รับความ เห็นชอบจากรัฐ บริษัทที่จะดำเนินธุรกิจลิสซิงสามารถประกอบกิจการได้ เช่นเดียวกับธุรกิจทั่วไป โดยไม่ต้องกำหนดเงินทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ ไม่มีการจำกัดการเข้ามาร่วมลงทุนของชาวต่างชาติ แต่อย่างใดไม่ว่าจะเป็นเรื่องประเภทของทรัพย์สินที่เข้า ระยะเวลาการเช่า การกำหนดค่า

เช่า การซื้อทรัพย์สินเมื่อสิ้นสุดสัญญา หรืออันเรื่องสิทธิหน้าที่ของผู้สัญญา ดังนั้นข้อกำหนดต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นเรื่องที่ต้องตกลงระหว่างคู่สัญญาและจะต้องกำหนดไว้ในสัญญาโดยเฉพาะ เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติใด ๆ ของกฎหมายกำหนดในเรื่องนี้ไว้

การประกอบธุรกิจลิสซิ่งนอกจากจะไม่มีกฎหมาย เฉพาะหรือกฎหมายอื่นรองรับแล้ว รัฐก็มิได้ให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างจริงจังเหมือนอย่างในประเทศ ทำให้ผู้ประกอบการลิสซิ่งขาดความมั่นใจ และไม่มี ความมั่นคงประกอบกับการดำเนินงานต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการ อาทิเช่น ความไม่เข้าใจถึงลักษณะที่แท้จริงของลิสซิ่ง จึงทำให้ธุรกิจลิสซิ่งในประเทศไทยยังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร นอกจากนี้หากปล่อยให้ดำเนินกิจการต่อไปโดยไม่มีกฎหมายมากำกับดูแล ไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบในการทำสัญญาแล้วยังอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อกิจการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินอื่น และอาจมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจและการเงินของประเทศได้ ปัจจุบันมีผู้สนใจจะดำเนินกิจการธุรกิจลิสซิ่งมากขึ้นทั้งที่ยังไม่มีระเบียบกฎหมายที่ข้อบังคับที่แน่นอน

ลิสซิ่งเป็นการเช่าสินเชื่อบุคคลหนึ่ง ลิสซิ่งจึงเป็นเอกเทศสัญญาอีกลักษณะหนึ่งที่แตกต่างจากเอกเทศสัญญาที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน การที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายลิสซิ่งเป็นการเฉพาะ หรือแม้แต่มตราการใด ๆ ที่จะนำมาใช้กับการประกอบธุรกิจลิสซิ่งได้ จึงนำเอาหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เรื่องเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ มาใช้การนำเอาหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาปรับใช้ไม่ถูกต้อง และสอดคล้องกับลักษณะและรูปแบบตลอดจนวัตถุประสงค์ของลิสซิ่งก่อให้เกิดความไม่เข้าใจในธุรกิจลิสซิ่งส่งผลให้ผู้ประกอบการลิสซิ่งได้มีการร่างสัญญาลิสซิ่งที่มีลักษณะของสัญญาเช่าทรัพย์สิน เพียงแต่มีข้อตกลงและเงื่อนไขบางประการที่มีลักษณะของลิสซิ่งกำหนดไว้ในสัญญา แต่เนื่องจากผู้ให้เช่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น และต้องรับผิดชอบความชำรุดบกพร่องและการรอนสิทธิของทรัพย์สินที่ตนส่งมอบ ทั้งที่ผู้ให้เช่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเลือกทรัพย์สินและผู้จัดส่งอุปกรณ์หรือผู้ผลิต จึงเกิดปัญหาว่าผู้ให้เช่ามีธุรกิจเป็นการให้เช่าเชื่อบุคคลที่มีลักษณะทางอนเดียวกับสถาบันทางการเงิน หรือธนาคารที่ให้เช่า เชื้อแก่บุคคลทั่วไป ในขณะที่สถาบันทางการเงินเหล่านี้ไม่ต้องรับผิดชอบที่ผู้กู้ยืมเงินนำเงินไปลงทุนซื้อทรัพย์สิน แต่เพราะเหตุใดผู้ให้เช่าในกิจการลิสซิ่งกลับต้องรับผิดชอบเนื่องมาจากความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สินที่ตนถือไว้เป็นหลักประกันเท่านั้น จึงเป็นการไม่ถูกต้องที่จะให้ผู้ให้เช่าต้องรับผิดชอบ

อันเนื่องมาจากความชำรุดบกพร่องของทรัพย์สินหรือความรับผิดชอบในเรื่องการรอนสิทธิ เมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องเข้ามามีบทบาทในการกำกับดูแลคุ้มครองและให้การส่งเสริมช่วยเหลือธุรกิจอิสระซึ่งอย่างจริงจัง

จากการที่ประเทศไทยไม่มีกฎหมายลิขสิทธิ์ซึ่งเป็นการเฉพาะเพื่อมารองรับ คุ้มครองผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ จึงต้องนำหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้ จากการศึกษาจะพบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นน่าว่าจะเป็นเรื่องความไม่เข้าใจความหมายของลิขสิทธิ์ซึ่งความชำรุดบกพร่องของอุปกรณ์สินค้าที่เกิดขึ้นควรจะทำให้บุคคลใดเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องความสัมพันธ์ของผู้สัญญาจะมีลักษณะอย่างไร หรือแม้กระทั่งสิทธิและหน้าที่ของผู้สัญญาเป็นเช่นใดตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 5 นั้น เมื่อนำหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 537 ว่าด้วยการเช่าทรัพย์สินมาปรับใช้ ก็ไม่สามารถที่จะนำมาปรับใช้ หรือแก้ไขปัญหาดัง ๆ เหล่านี้ได้

(2) ข้อเสนอแนะ

จากที่กล่าวมาแล้วว่าการดำเนินธุรกิจอิสระซึ่งมาเช่าเป็นการเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อหรือซื้อขายตามความหมายที่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นหากมีความจำเป็นต้องปรับบทกฎหมายหรือตีความทางกฎหมายแล้ว การจะนำหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ หรือซื้อขายมาใช้จึงไม่ถูกต้อง จึงเกิดปัญหาว่าหากมีคดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาล และมีความจำเป็นจะต้องมีการปรับบทกฎหมายเพื่อจะนำมาวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้น การนำเอาหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องการเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ หรือซื้อขายมาบังคับใช้จะเป็นการไม่ถูกต้องตามลักษณะและความมุ่งหมายของลิขสิทธิ์ ดังนั้นควรจะทำความเข้าใจแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องในการประกอบกิจการลิขสิทธิ์ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้เช่า หรือผู้เช่าว่าหากมีปัญหาต้องวินิจฉัยในผลของกฎหมายแล้ว จะมาใช้หลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ หรือซื้อขายมาบังคับใช้

แนวทางเบื้องต้น ผู้เขียนเห็นว่าควรทำความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไปเสียก่อนว่าลิขสิทธิ์ไม่ว่าเช่าทรัพย์สิน เช่าซื้อ หรือซื้อขาย หากจำเป็นจะต้องมีการปรับบทกฎหมายแล้ว เห็นว่าควรจะนำเอาหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นหลักทั่วไปว่าด้วยนิติกรรม และหนี้ มาปรับใช้โดยมีการพิจารณาว่าผู้สัญญามีเจตนาในการทำสัญญาอย่างไร ผู้สัญญาก็ทำสัญญาโดยมีข้อตกลงและ

เงื่อนไขขาที่เป็นไปตามนั้น ข้อตกลงและเงื่อนไขนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมายหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวนั้นก็สามารถบังคับใช้ได้ นั่นคือเมื่อมีความจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือปรับบทกฎหมายกับกรณีดังกล่าวแล้ว จะต้องพิจารณาจากข้อตกลงและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในสัญญาซึ่งว่าคู่สัญญามีการทำข้อตกลงอย่างไร และจะต้องวินิจฉัยไปตามข้อตกลงและเงื่อนไขในสัญญานั้น ๆ ซึ่งเป็นการพิจารณาจากการแสดงเจตนาของคู่สัญญา แต่หากปัญหาที่เกิดขึ้นไม่มีการกำหนดข้อตกลงและเงื่อนไขในสัญญาไว้ ในการปรับบทกฎหมายจะต้องพิจารณาตามหลักกฎหมายทั่วไปในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและประมวลกฎหมายว่าด้วยหนี้มาปรับใช้บังคับ ดังเช่น การที่สัญญาลิสซึ่งกำหนดว่าผู้เช่าจะเลิกสัญญาฝ่ายเดียวไม่ได้นั้น หากปรากฏว่าต่อมาผู้เช่าบอกเลิกสัญญาลิสซึ่งก่อนครบกำหนดตามสัญญา เมื่อมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยว่าผู้เช่าสามารถกระทำการดังกล่าวได้หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาว่าในสัญญาลิสซึ่งมีการตกลงกันอย่างไรว่าหากผู้เช่าเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดในสัญญาแล้ว ผลจะเป็นอย่างไร ดังนี้ความรับผิดชอบของผู้เช่าก็ต้องเป็นไปตามสัญญาลิสซึ่งที่ได้ตกลงกันไว้ แต่หากในสัญญาลิสซึ่งไม่มีการกำหนดความรับผิดชอบของผู้เช่าในเรื่องดังกล่าว เมื่อเป็นเช่นนี้จะต้องนำหลักเกณฑ์ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหนี้มาบังคับใช้ จากการตีดังกล่าวสามารถนำหลักเกณฑ์ของมาตรา 215 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่บัญญัติว่า เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ที่ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนอันเกิดแต่การนั้นก็ใช้ได้ แสดงให้เห็นว่าแม้ในสัญญาลิสซึ่งจะไม่มีการกำหนดความรับผิดชอบของผู้เช่าเอาไว้ผู้เช่าก็ยังคงต้องรับผิดชอบ โดยผู้เช่าสามารถเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดจากการที่ผู้เช่าเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดตามสัญญาได้

นอกจากแนวทางดังกล่าวแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าควรจะมีกฎหมายลิสซึ่งบัญญัติเป็นหลักกฎหมายอีกลักษณะหนึ่ง โดยเป็นเอกเทศสัญญาต่างหากจากกฎหมายลักษณะอื่น ๆ และเมื่อพิจารณาหาความเหมาะสมของหลักกฎหมายในการบังคับใช้กับธุรกิจลิสซึ่ง จะพบว่าจากการศึกษาอนุสัญญาว่าด้วยลิสซึ่งทางการเงินระหว่างประเทศที่มีการร่างมาจาก Unidroit นั้นน่าจะเป็นแนวทางในการที่รัฐจะนำหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของอนุสัญญาว่าด้วยลิสซึ่งทางการเงินระหว่างประเทศมาปรับใช้เพื่อการพัฒนาธุรกิจลิสซึ่งของประเทศไทย โดยจัดทำมีกฎหมายลิสซึ่งเป็นการเฉพาะ เพื่อนำหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของประเทศต่าง ๆ มาบัญญัติเป็นกฎหมายลิสซึ่งของประเทศไทย

จึงไม่สมควรที่จะนำหลักเกณฑ์ประมวลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ หรือ ซื้อขายมาบังคับใช้อีกต่อไป

ในการบัญญัติกฎหมายเรื่องลิสซึ่งสำหรับประเทศไทยแล้ว ปัญหาแรกที่ควรจะพิจารณาคือ ความหมายหรือคำนิยามของลิสซึ่งทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าลิสซึ่งแตกต่างจากกฎหมายลักษณะอื่น เห็นว่า ลิสซึ่งควรจะมีคำจำกัดความดังลักษณะต่อไปนี้

ลิสซึ่งหมายถึงการก่อนตีพิมพ์พันธนาการเงินที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่า ตกงทำ สัญญาจัดส่งอุปกรณ์กับบุคคลที่สามเรียกว่า ผู้จัดส่งอุปกรณ์ อันเป็นผลให้ผู้เช่าได้มาซึ่งอุปกรณ์สินค้า ที่มีคุณลักษณะตามที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้เช่า ตกงเช่าทำสัญญาลิสซึ่งกับผู้ให้เช่า ให้สิทธิ ผู้เช่าใช้สอยอุปกรณ์สินค้าเป็นค่าตอบแทนสำหรับค่าเช่าที่ผู้เช่าต้องชำระให้ โดยผู้เช่าเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะของอุปกรณ์สินค้าและกำหนดเลือกผู้ผลิตและผู้จัดส่งอุปกรณ์สินค้า โดยมีได้อาศัย ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และดุลพินิจของผู้ให้เช่าแต่อย่างใด ผู้ให้เช่าได้มาซึ่งอุปกรณ์สินค้าเพื่อ ประโยชน์เกี่ยวกับสัญญาลิสซึ่ง โดยที่ผู้จัดส่งอุปกรณ์สินค้าได้ถึงถึงสัญญานั้นไม่ว่าผู้ให้เช่าและผู้เช่าจะ ได้เช่าทำสัญญาลิสซึ่งกันแล้วหรือไม่ การคิดคำนวณค่าเช่าซึ่งต้องชำระตามสัญญาลิสซึ่งนั้นนี้ถือว่าเป็น การชำระราคาค่าอุปกรณ์สินค้าทั้งหมดหรือบางส่วน และไม่ว่าผู้เช่าจะมีสิทธิ เลือกซื้ออุปกรณ์ สินค้าหรือต่อระยะเวลาเช่าออกไปหรือไม่ และไม่ว่าราคาหรือค่าเช่าดังกล่าวจะมีมูลค่าเล็กน้อย เพียงใด

ปัญหาต่อไปคือเรื่องสิทธิหน้าที่ของคู่สัญญา ควรให้มีบทบัญญัติในเรื่องดังต่อไปนี้

ผู้ให้เช่ามีทรัพย์สินเหนืออุปกรณ์สินค้าโดยอยู่ก่อน และใช้เงินเข้าหนี้ทั้งหลายได้ ไม่ว่าเจ้าหนี้จะได้อำนาจสิทธิเหนืออุปกรณ์สินค้านี้ดังกล่าว เพราะการยึดหรืออายัดชั่วคราว หรือ เพราะเหตุแห่งการบังคับคดีตามคำสั่งศาล เว้นแต่เจ้าหนี้ที่มีบุริมสิทธิจำนอง จำนำ สิทธิยึดหน่วง และหลักประกันที่เจ้าหนี้มีอยู่

ผู้ให้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบผู้เช่าสำหรับความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่อุปกรณ์สินค้า เว้นแต่ความเสียหายนั้นเกิดขึ้นเพราะผู้ให้เช่าเข้าไปเกี่ยวข้อง ในการกำหนดเลือกผู้ผลิตหรือผู้จัดส่ง อุปกรณ์สินค้า กำหนดคุณลักษณะของอุปกรณ์สินค้า หรือในการกำหนดคุณลักษณะอุปกรณ์สินค้า และ ผู้เช่าได้อาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญของผู้ให้เช่า หรือได้มาซึ่งอุปกรณ์สินค้านี้ดังกล่าว

ผู้ให้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบต่อบุคคลที่สามในความเสียหายที่เกิดแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน-

สินอันเนื่องมาจากอุปกรณ์สินค้านั้น แต่อย่างไรก็ตามความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นยังคงมีอยู่

ผู้ให้เช่าตกลงว่าจะให้เช่าผู้เช่าได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้นโดยปกติสุข โดยปราศจากการรบกวนขัดสิทธิจากบุคคลภายนอกผู้มิกระรมสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่นเหนือทรัพย์สินนั้น หรือโดยบุคคลภายนอกผู้อ้างอิงอาศัยหลักกรรมสิทธิ์หรือสิทธิประโยชน์อื่นตามคำสั่งศาล เว้นแต่กรรมสิทธิ์สิทธิหรือการอ้างอิงหลักกรรมสิทธิ์เกิดขึ้นเพราะความผิดของผู้เช่าเอง คู่สัญญาไม่อาจยกเว้นความรับผิดชอบของผู้ให้เช่าในเรื่องดังกล่าวข้างต้นเพื่อปลดเปลื้องความรับผิดชอบของผู้ให้เช่าสำหรับกรณีฉ้อฉล หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ผู้ให้เช่าสามารถโอนสิทธิหรือการกระทำใด ๆ อันเกี่ยวกับสิทธิในอุปกรณ์สินค้าหรือสิทธิตามสัญญา การโอนสิทธิดังกล่าวไม่ทำให้ผู้เช่าพ้นจากหน้าที่ตามสัญญา และไม่ถือว่าเป็นการแปลงหน้าที่ใหม่

ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เช่า ควรจะมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ผู้เช่าต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้อุปกรณ์สินค้าเสมือนวิญญูชนพึงประพฤติปฏิบัติและต้องรักษาทรัพย์สินไว้ในสภาพที่ตนได้รับการส่งมอบมา แต่ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบความเสียหายเพราะการสอยตามปกติ เมื่อระยะเวลาตามสัญญาได้สิ้นสุดลงผู้เช่าต้องส่งคืนอุปกรณ์สินค้า เว้นแต่ในกรณีที่ผู้เช่าได้เลือกที่จะใช้สิทธิซื้อหรือเช่าต่อซึ่งอุปกรณ์สินค้านั้น

ผู้เช่าไม่อาจโอนสิทธิในการใช้สอยเครื่องสินค้าอุปกรณ์ หรือสิทธิประการอื่นตามสัญญา เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่า

ในความสัมพันธ์ระหว่างผู้เช่ากับผู้ผลิต หรือผู้จัดส่งอุปกรณ์ไม่มีนิติสัมพันธ์กันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้เช่าไม่สามารถเรียกค่าเสียหายใดๆที่เกิดขึ้นกับอุปกรณ์สินค้าจากผู้ผลิต หรือผู้จัดส่งอุปกรณ์สินค้า หลักเกณฑ์ของสิสซิงเห็นควรวินิจฉัยที่ผู้ผลิต หรือผู้จัดส่งอุปกรณ์สินค้าต้องรับผิดชอบต่อผู้เช่า เสมือนว่าผู้เช่า เป็นผู้สัญญาตามสัญญาจัดส่งอุปกรณ์สินค้า และเสมือนหนึ่งว่าผู้ผลิตได้จัดส่งอุปกรณ์สินค้าให้แก่ผู้เช่าโดยตรง แต่อย่างไรก็ตามผู้เช่าไม่มีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญาจัดส่งอุปกรณ์สินค้า เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่า

คู่สัญญาสิสซิงอาจกำหนดวิธีการคิดคำนวณค่าเสียหายไว้ล่วงหน้า โดยที่ถือว่าหากผู้เช่าผิดนัดผิดสัญญาผู้เช่าต้องชดเชยค่าเสียหายในจำนวนเงินเสมือนว่าผู้เช่าได้ปฏิบัติตามสัญญาสิสซิงแล้วก็ได้

ในส่วนของการ เลิกสัญญาควรมีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

กรณีที่เกี่ยวข้องกับการส่งมอบอุปกรณ์สินค้า าก็ถือเสมือนว่าผู้เช่าได้เข้ามาผูกพันซื้ออุปกรณ์สินค้าจากผู้ให้เช่าตามสัญญาจัดส่งอุปกรณ์สินค้า หากไม่มีการส่งมอบอุปกรณ์สินค้าหรือส่งมอบล่าช้า หรือมีการส่งมอบอุปกรณ์ แต่ไม่ตรงตามสัญญาจัดส่งอุปกรณ์สินค้าผู้เช่าสามารถใช้สิทธิบอกปิดไม่รับมอบอุปกรณ์สินค้าหรือบอกเลิกสัญญาต่อผู้ให้เช่า ในกรณีนี้ผู้ให้เช่าสามารถจะใช้สิทธิในการแก้ไขข้อผิดพลาดเพราะเหตุผิดนัดผิดสัญญา และขอปฏิบัติราชการชาระหนี้เป็นครั้งที่สองได้ ผู้เช่ามีสิทธิยึดหน่วงค่าเช่าจนกว่าผู้ให้เช่าจะได้แก้ไขข้อผิดพลาด เพราะเหตุผิดนัดผิดสัญญาและขอปฏิบัติราชการชาระหนี้ส่งมอบอุปกรณ์สินค้าตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญาจัดส่งอุปกรณ์สินค้าหากผู้เช่าใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา ผู้เช่าชอบที่จะเรียกคืนค่าเช่าและเงินที่ชำระไปล่วงหน้า โดยที่หักเงินจำนวนตามสมควรอันถือได้ว่าเป็นประโยชน์ที่ผู้เช่าได้มาจากการใช้สอยอุปกรณ์สินค้านั้นออกเสียก่อน ผู้เช่ามีสิทธิเรียกร้องความเสียหายที่เกี่ยวกับการผิดนัดไม่ส่งมอบ การส่งมอบล่าช้า หรือการส่งมอบอุปกรณ์สินค้าไม่ตรงตามสัญญาซึ่งเป็นผลมาจากการกระทำของผู้ให้เช่า ความสัมพันธ์ของผู้เช่ากับจัดส่งอุปกรณ์สินค้าก็เป็นไปตามหลักที่กล่าวมาข้างต้นด้วย

กรณีผู้เช่าผิดนัดผิดสัญญาผู้ให้เช่าชอบที่จะเรียกชำระค่าเช่าที่ค้างชำระพร้อมด้วยดอกเบี้ยและค่าเสียหายอื่นได้ หากการผิดนัดผิดสัญญาเป็นข้อสาระสำคัญ ผู้ให้เช่าบอกเลิกสัญญาได้เมื่อบอกเลิกสัญญาแล้ว ผู้ให้เช่าสามารถเรียกคืนการครอบครองอุปกรณ์สินค้าและค่าเสียหายในจำนวนเงินที่เสมือนหนึ่งว่าผู้เช่าได้ปฏิบัติตามสัญญาแล้ว

อนึ่ง อนุสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ซึ่งทางการเงินระหว่างประเทศได้ถูกร่างโดยผู้เชี่ยวชาญจากประเทศต่าง ๆ หลายประเทศได้มีการถกเถียงจนเกิดความสมดุลงระหว่างผู้ให้เช่ากับผู้เช่า และประเทศต่าง ๆ ได้ยอมรับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของอนุสัญญาดังกล่าวทำให้ในเรื่องลิขสิทธิ์ถือได้ว่าเป็นหลักเกณฑ์ที่มีเอกภาพ เนื่องจากรัฐภาคีสมาชิกต้องผูกพันนำหลักเกณฑ์ที่มีการบัญญัติว่าอนุสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ซึ่งทางการเงินระหว่างประเทศไปใช้กับประเทศของตน ซึ่งในขณะนี้รัฐภาคีสมาชิกมีไม่ต่ำกว่า 52 ประเทศ จึงเป็นการยืนยันได้ว่าอนุสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ซึ่งทางการเงินระหว่างประเทศเป็นหลักเกณฑ์ของลิขสิทธิ์ที่สามารถนำมาใช้เป็นหลักในการดำเนินธุรกิจลิขสิทธิ์ ซึ่งประเทศต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจลิขสิทธิ์มาแล้วทั้งนั้น ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศสหราชอาณาจักร ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น เมื่อประเทศต่าง ๆ ได้มีการยอมรับที่จะปฏิบัติ

ตามหลักเกณฑ์ของลิสซิ่งในอนุสัญญาว่าด้วยลิสซิ่งทางการเงินระหว่างประเทศแล้วทำให้การดำเนินธุรกิจลิสซิ่งในประเทศต่าง ๆ จึงเกิดมีหลักเกณฑ์ของลิสซิ่งที่มีการปฏิบัติตามแนวทางเดียวกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ประเทศไทยจึงควรพิจารณาหลักเกณฑ์ของอนุสัญญาว่าด้วยลิสซิ่งทางการเงินระหว่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายลิสซิ่งมาบังคับใช้เป็นการเฉพาะ โดยถือว่าลิสซิ่งเป็นเอกเทศสัญญาทางธุรกิจประเภทใหม่ต่างหากจากหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในลักษณะอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย